

Täysistunto

Torstai 12.3.2026 klo 15.59

2.1. Suullinen kysymys määräaikaisia työsopimuksia koskevasta lakiesityksestä (Helena Marttila sd)

Suullinen kysymys SKT 39/2026 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Marttila, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Helena Marttila sd:** Arvoisa puhemies! Orpon hallitus toi eduskuntaan lain, jolla laillistetaan perusteettomat määräaikaiset työsopimukset. Tällä lailla ei ole työllisyysvaikutuksia. Se helpottaa raskaus- ja perhevapaasyrjintää ja lisää työelämän epävarmuutta. Työministeri Marttinen, teillä oli viime vuonna aikaa kuunnella lähes tuhatta lobbaria. Me Demarinaiset vaadimme ja nyt kaikkien puolueiden naisjärjestöt ovat vaatineet, että tätä lakia pitää tarkastella uudelleen — siis jopa teidän omanne, kokoomuksen naisjärjestökin vaati, että tämä laki vedetään pois eduskunnasta. Saman viestin puolesta puhuivat 20 000 suomalaista, jotka viime sunnuntaina vaativat tasa-arvotekoja naistenpäivän marssilla. Ministeri Marttinen, kuuletteko te tämän suomalaisten naisten viestin, koska näytätte nyt olevan viimeinen, joka seisoo naisten tahdon tiellä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.02 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustajalle tärkeän kysymyksen esille nostamisesta. — Lienee tarpeen käydä läpi, minkä takia näitä lainmuutoksia tehdään. Sen takia, että erityisesti meidän nuoret pääsevät kiinni työelämään. Itseäni havahduttivat ja suorastaan järkyttivät eilen julkaistut nuorisobarometrin tulokset, joissa näkyy hyvin vahvasti se, että meidän nuoret kokevat suurta epävarmuutta tästä työmarkkinatilanteesta ja siitä, että he eivät taas vastaavasti ole päässeet työnsyrjään kiinni. Juuri nuorten näkökulmasta nämä joustot työelämässä ovat tärkeitä, jotta siihen ensimmäiseen työpaikkaan pääsee kiinni. Tällä hetkellä tämän esityksen mukaan vuoden määräaikaisuuden jälkeen lainsäädäntö lähtee siitä, että tulee tarjota vaki-
tuista työsuhdetta. Tältä osin tämä velvoite, hyvät kansanedustajat, on huomattavasti ki-
reämpi kuin tämän hetken taas vastaavasti lainsäädännössä oleva määräaikaisuuksia kos-
kevan lain pykälä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Marttila, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

16.03 **Helena Marttila sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Väistämättä tulee kyllä vaikutelma, etteivät lakiesitykseen liittyvät ongelmat ole tarpeeksi vakavia, ehkä siksi, koska riskit kohdistuvat pääasiassa naisiin. Jo nyt joka neljäs raskaana oleva nainen on kokenut raskaussyrjintää. Tasa-arvovaltuutettu saa eniten yhteydenottoja juuri raskaus- ja perhevapaasyrjintään liittyen, ja näistä iso osa koskee juuri määräaikaisia työsuhteita.

Työministeri, totesitte itse kuukausi sitten tässä salissa, että syrjinnälle on sääntelyssä ehdoton nollatoleranssi, mutta lainoppineiden mukaan tämä laki ei paranna työelämän turvaa vaan pikemminkin voi jopa lisätä raskaus- ja perhevapaasyrjintää. Arvoisa työministeri Marttinen, olisiko nyt korkea aika myöntää, että virhe pääsi tapahtumaan, ja palauttaa tämä esitys sinne, minne se kuuluukin, eli pöytälaatikkoon?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.04 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun naisjärjestöt lausuvat julkisuuteen omaa huoltaan, niin voin sanoa teille, että suhtaudun siihen äärimmäisen vakavasti. Haluan todeta teille, että kun tätä lakiesitystä on valmisteltu, niin on erityisesti katsottu läpi niitä kokonaisuuksia, joilla voidaan näihin esille nousseisiin huoliin vastata. Niistä yhtenä esimerkkinä kerroinkin jo teille aikaisemmassa vastauspuheenvuorossani sen, että nimenomaan lainsäädäntöön ehdotetaan nyt tällä hetkellä tämän vuoden määräaikaisuuden jälkeen lähtökohtaista velvoitetta työnantajalle siitä, että mikäli työtä jatketaan siinä samassa työtehtävässä, niin tälle työntekijälle tulee tarjota vakituista työsuhdetta. Tämähän erittäin tehokkaasti myös torjuu tätä ketjuttamista työelämässä ja, kyllä, parantaa naisten asemaa työmarkkinoilla.

Samaan aikaan ymmärrän hyvin tämän käydyn keskustelun. Tämän takia maan hallitus on samaan aikaan tämän lakipaketin kanssa tuomassa eduskuntaan vielä tasa-arvolakiin liittyviä kiristyksiä, joilla nimenomaan perhe- ja raskausvapaasyrjintää torjutaan tehokkaalla tavalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.06 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maija Määräaikainen on 29-vuotias nainen. Hän on hyvä työssään. Hän hoitaa, opettaa ja pysyy kartalla silloinkin, kun karttaa ei ole. Hän on ollut viidessä peräkkäisessä määräaikaisessa työsuhteessa 3—6 kuukautta peräjäälkeen.

Määräaikaaisuudesta on tullut instituutio, jonka ympärille rakennetaan käytäntöjä, perusteluja ja myös itsepetosta. Ongelma on, että määräaikaaisuudesta on tullut oletus aloilla, joissa työn luonne ei ole tilapäinen vaan pysyvä — vain Maijat vaihtuvat. Kun elämä kapenee, Maija ja koko yhteiskunta menettävät tulevaisuudenuskoansa. Tutkimusten mukaan työn epävarmuus vähentää suuria hankintoja ja hidastaa taloudellista itsenäistymistä. Arvoisa ministeri Marttinen, miksi te olette valmiit laillistamaan perusteettomat määräaikaaisuudet ettekä kuuntele Maijaa ja muita naisia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.07 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä Maijan tapaus: Jos noudatettaisiin tätä uutta määräaikaaisuutta, mitä nyt ehdotamme

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

taas otettavaksi käyttöön... Edustaja Malm, tämänkaltainen esimerkki ei ole mahdollinen, koska nythän me ehdotamme siis sitä, että enintään vuoden voi olla perusteettomassa määräraikaisuudessa, minkä jälkeen Maijalle tulee tarjota vakituista työsuhdetta. Maijan asema olisi siis huomattavasti parempi lainsäädännössä kuin vastaavasti tässä teidän esille tuomassa esimerkissä.

Mutta, hyvät kansanedustajat, [Välihuutoja vasemmalta] — jos saan vastata — samaan aikaan tiedän erittäin hyvin sen, että erityisesti meidän julkisella sektorilla — olen tavannut paljon vaikkapa hoitoalan edustajia työni aikana — esiintyy äärimmäisen paljon myös huonoa johtamista. Tämä on asia, jonka vuoksi olen tavannut vahvasti myös työnantaja-puolta ja nostanut esille myös kysymyksen siitä, että niissä tapauksissa, joissa ei ole perustetta määräraikaisuudelle, työntekijöille tulee tarjota vakituista työsuhdetta. Tulen jatkaamaan [Puhemies koputtaa] tätä työtä äärimmäisen määrätietoisella tavalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mari Holopainen, olkaa hyvä.

16.08 Mari Holopainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorisobarometrin luvut ovat todellakin hälyttäviä. Vain alle viidennes nuorista suhtautui maailman tulevaisuuteen optimistisesti. Jopa 70 prosenttia nuorista kokee paineita työn saamisesta, ja syystä. Yli joka viides nuori on työtön. Yksittäisiin kesätyöhakuihin on tullut jopa 10 000 hakemusta.

Nyt hallitus lisää määräraikaisuuksia, ja ne tulevat heikentämään aivan erityisesti nuorten ja naisten asemaa. Hallitus on ottanut käyttöön nuorten työllistymisasetin, mutta se ei riitä. Samaan aikaan hallitus lisää epävarmuuksia työmarkkinoilla sekä leikkaa koulutuksesta, nuorisotyöstä ja nuorten toimeentulosta. Arvoisa työministeri Marttinen, miten hallitus aikoo muuttaa politiikkaansa, jotta nuoret voivat siirtyä työmarkkinoille, jotka toimivat ja ovat reilut sekä sukupolvien että sukupuolien näkökulmasta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.09 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustajalle erittäin tärkeästä, hyvästä kysymyksestä. Huoli nuorten tilanteesta jakaa varmasti meitä kaikkia tässä salissa, vaikka ehkä keinot voivat taas vastaavasti olla hie- man erilaisia puolueitten välillä. Mutta nimenomaan uskon niin, että työelämän joustot hyödyttävät meidän nuoria kaikista eniten. Heillä on vähiten kokemusta työelämässä, heidän pitää päästä kiinni siihen ensimmäiseen oman alan työpaikkaan. Jokainen meistä muistaa, miten merkityksellinen se ensimmäinen työpaikka on omalla uralla vastaavasti ollut. Sen takia näitä eri joustoja, mitä taas olemme tuoneet eduskuntaan, tehdään, jotta nimenomaan sitä nuorten polkua työelämään voidaan rakentaa. Sen jälkeen lähtökohtana on se, että heille tulee tarjota vakituista työsuhdetta.

Toisena asiana, hyvät kansanedustajat: olemme saaneet jakoon myös nämä nuorten työllistymisasetin koskevat määrärahat, joilla arvioidaan, että tuhannet nuoret eri puolilla Suomea voivat päästä vastaavasti kiinni työelämään.

Minä en, hyvät kansanedustajat, vähättele yhdenkään nuoren tilannetta. [Puhemies koputtaa] Mitä useampi nuori pystyy työllistymään, niin sen parempi, eikö näin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

16.11 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Arvoisa ministeri, on se erikoista, että te täällä väitätte, että olisi tarjottava vakituista työtä, kun taitaa olla niin, että takaisinottovelvoitteessakaan ei ole pakkoa tarjota vakituista työtä. Mutta erittäin mielelläni korjaan mielipidettäni, jos näin on. Yhdessäkään asiantuntijakuulemisessa koko valiokunnassa asiaa ei näin esitetty. Olen erittäin iloinen, jos aiotte muuttaa tämän niin, että jokaista koskee se, että sen jälkeen on tarjottava vakituista työtä.

Tässä on kyse siitä, että vaikka nyt olisi tarve vakitukselle työlle, niin ei tarvitse ottaa vakituiseen työhön vaan voi ottaa perusteettomaan määräaikaiseen työsuhteeseen, ja että tämä halutaan tehdä sen vuoksi, että nuoret saataisiin paremmin työllistymään. Miksi ette ole sitten kohdentaneet tätä koskemaan vain niitä nuoria, vaan tämä koskee kaikkia julkisella ja yksityisellä puolella olevia kymmeniätuhansia, [Puhemies koputtaa] satojatuhansia naisia ja työntekijöitä yleisesti?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.12 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä uudessa määräaikaisuudessa, mitä olemme esittämässä lainsäädäntöön, lähtökohta on tosiaan se, että enintään vuoden ajan voi olla työsuhteessa ilman perustetta ja sen jälkeen lähtökohtaisesti työnantajalla on velvoite tarjota vakituista työtä tälle henkilölle. Olemme tehneet vastaavasti myös tässä lainsäädännön valmistelussa [Antti Lindtmanin välihuuto] — edustaja Lindtman, jos saan vastata, niin kannattaa kuunnella —, joko niin, että on kyse siitä vastaavasta tai vastaavan kaltaisesta työtehtävästä.

Minkä takia tämä muutos? No sen vuoksi, että meillä on kuitenkin pieni osa myös niin sanottuja konnaryityksiä tässä maassa. Valtaosa meidän yrittäjistä hoitaa erittäin sääntillisesti asiansa. Mutta jos yritys pyrkii kiertämään lainsäädäntöä, niin sillä, että sen työtehtävän sisältöön tehdään tiettyjä pieniä muutoksia, he eivät pääse myöskään lainsäädännön velvoitteista taas vastaavasti irti.

Eli vakuutan teille, hyvät kansanedustajat, että meidän virkakunta on tehnyt erittäin, erittäin huolellista valmistelua ja on käyty hyvin tarkkaan läpi sitä, [Puhemies koputtaa] miten nimenomaan ketjuttamiseen päästään kiinni, koska uskon, että me kaikki haluamme [Puhemies koputtaa] nimenomaan ehkäistä sitä ja samaan aikaan avata nuorille polkua työelämään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm, olkaa hyvä.

16.13 Timo Furuholm vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vasemmistoliitto ei hyväksy pätkälakia, eivätkä sitä hyväksy myöskään hallituspuolueiden omat naisjärjestöt tai oikeusoppineet, jotka ovat tyrmänneet esityksen sekavana. Kokoomuksesta edelleen toistellaan, että määräaikainen työ on vaihtoehto työttömyydelle, mutta näinhän se ei ole. Tämä hallituksen oma esityskin sen paljastaa. Täällä sivulla 42 todetaan, että tutkimustiedon perusteella yritykset reagoivat tällaiseen muutokseen nimenomaan ”korvaamalla” pysyviä työsuhteita määräaikaisilla työsuhteilla eikä työllisyys itsessään kasva.

Haluan, ministeri Marttinen, ihan vilpittömästi kysyä teiltä: oletteko te lukenut tämän oman esityksenne? Tässä on hyvin selkeästi kerrottu, että tällä esityksellä ei ole työllisyysvaikutuksia, vaan se ainoastaan heikentää työntekijän asemaa ja myös tulotasoa. Onko

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

tämä työntekijän aseman jatkuva heikentäminen kokoomukselle jonkinlainen itseisarvo?
[Vasemmalta: On! — On se!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.14 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minä, hyvät kansanedustajat, vien eteenpäin näitä uudistuksia sen takia, että suomalaisille saataisiin lisää työtä. [Välihuutoja vasemmalta] Meillä on jäänyt vuosikymmenten aikana meidän työmarkkinat täysin uudistamatta, ja ajattelen myös niin, edustaja Honkasalo, että tämä ei ole mikään naurun asia. Meillä on valtava määrä nuoria työttömänä tässä maassa, joiden eteen tämän salin täytyy myös pystyä tekemään paljon enemmän, eikö niin? Voi olla, että näistä keinoista me olemme eri mieltä, mutta pidän myös hyvin arvokkaana sitä, että tässä salissa käydään tätä keskustelua ja pohditaan yhteisiä ratkaisuita, miten päästään eteenpäin. Minä olen täysin sitoutunut siihen, viemään näitä uudistuksia eteenpäin, jotta nimenomaan nuorille henkilöille saadaan rakennettua polkua eteenpäin taas työelämässä.

Samaan aikaan, hyvät kansanedustajat, tasa-arvolainsäädäntöön tehdään useita kiristys-
sää, joilla nimenomaan vastataan myös raskaus- ja perhevapaasyrjinnän ilmentymiseen työmarkkinoilla. En muista, että edellinen vasemmistohallitus olisi tehnyt tasa-arvolainsäädäntöön yhtään muutosta, jolla oltaisiin vastattu näihin ilmiöihin. Saatan olla myös väärässä, mutta tämä hallitus puuttuu myös tasa-arvonäkökulmasta näihin kysymyksiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

16.16 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Arvoisa hallitus, on todettava rehellisesti ja suoraan, että tämäkin lakiesityksenne jopa vuoden perusteettomista määräaikaaisista työsopimuksista on täysin tarpeeton esitys. Te korostatte, kuinka tärkeä tämä lakiesitys on työllisyydelle, ja ette kuitenkaan pysty esittämään konkreettisia työllisyyslukuja tämänkään työelämäesityksen osalta. Kyseessä on siis käsittämätön työelämäpuhallus, joka koskee erityisesti nuoria ja naisia, valitettavasti.

Arvoisa työministeri Marttinen, hallitus on tehnyt yhden hyvän työelämää koskevan päätöksen, ja se oli se, kun peruitte sairaussakkolakesityksen. Kysynkin teiltä, arvoisa työministeri: olisiko hallituksen tehtävä aikakautensa toinen hyvä päätös ja perua tämä huuhaa-lakiesitys, joka ei lisää työllisyyttä, vaan se lisää epävarmuutta työntekijöille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.17 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me uudistamme suomalaisia työmarkkinoita juuri sen vuoksi, että yhä useammassa suomalaisessa yrityksessä, joista valtaosa on pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja — edustaja Suhonen tietää hyvin työelämän asiantuntijana sen, että — tämä riski palkata uusia työntekijöitä on paljon korkeampi mitä pienemmästä yrityskoosta taas vastaavasti puhutaan. Eikö näin? Tämän vuoksi näitä joustoja meidän työelämään ja työmarkkinalainsäädäntöön tarvitaan, jotta se kynnys laskee ja jotta taas yhä useampi yritys rohkaistuisi palkkaamaan uusia työntekijöitä. Tämän vuoksi näitä uudistuksia viedään eteenpäin.

Tälle esitykselle on vahvat perustelut, ja sen takia tämä hallitus ei tule vetämään esitystä pois eduskunnasta. Me tulemme viemään tätä esitystä eteenpäin, ja samaan aikaan maan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

hallitus tulee aivan lähiaikoina esittelemään tasa-arvolakia koskevat lainmuutokset eduskunnan käsittelyyn, jotta nimenomaan samalla voidaan tehdä merkittäviä kiristyksiä, jotta nimenomaan naisten asemasta työmarkkinoilla voidaan pitää hyvää huolta. Se on meille äärimmäisen tärkeää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

16.18 Olga Oinas-Panuma kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Keskusta ei hyväksy raskaus syrjinnän lisäämistä. Korkeakoulusta valmistuvalla ihmisellä on nykypäivänä keskimäärin 24 000 euroa lainaa. Ennen pystyi luottamaan, että sitten pääsee töihin ja voi maksaa lainat pois, mutta enää niin ei ole. 17 prosenttia meidän nuorista suhtautuu maailmaan myönteisesti ja toiveikkaasti, siis 17 prosenttia. Ja mikä on tämän hallituksen ratkaisu tähän ongelmaan? Ratkaisu on pätkeä työelämää ja tuoda tammoinen määräaikauslaki, jonka ainoa todistettu työllisyysvaikutus on se, että raskaus syrjintä tulee lisääntymään. Tammahan on aivan äärimmäisen typerää, yksiselitteisen typerää. Jos tammoinen politiikka ja tammoinen arvovalinta jatkuu, mitä hallitus tällä hetkellä tekee, niin ei meillä kohta enää ole niitä raskaana olevia naisia, joita edes syrjiä. Tämä määräaikauslaki on siis sanalla sanoen farssi.

Kokoomusnaiset ovat tulleet jo keskustan linjalle tämän asian suhteen, ja minun kysymykseni kuuluu: milloin kokoomusmiehet tulevat? [Eduskunnasta: Olipa hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan, että kyselytunnilla edustajat voivat esittää kysymyksiä hallituksen ministereille, eivät puolueille. Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.19 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Taitaa kuitenkin olla näin, että nuorelle ihmiselle, joka on vastavalmistunut ja jolla on sitä opintolainaa, se, että siihen ensimmäiseenkin oman alan työpaikkaan ei pääse kiinni, luo sitä toivottomuutta. Eikö näin? Sen takia nuorten polkuja työelämään täytyy määrätietoisesti rakentaa lisää. Kyse ei ole mistään yhdestä asiasta, vaan tarvitaan laajasti toimenpiteitä koulutuspolitiikassa, työmarkkinakysymyksissä, ja nyt vaikka viimeisimpänä asiana tämä nuorten työllistämisseteli, jonka olen esitellyt ja joka on jo jaettu kentälle käyttöön ja tulee helpottamaan tuhansien nuorten asemaa siinä, että he pääsevät siihen ensimmäiseen oman alan työpaikkaan kiinni. Eikö niin, että tätä työtä meidän täytyy kaikinensa jatkaa?

Esitykselle on vahvat perustelut, ja me tulemme viemään sitä kaikinensa eteenpäin. Ja samaan aikaan, jotta pidetään huolta työelämän tasa-arvosta, teemme tasa-arvolainsäädäntöön myös merkittäviä kiristyksiä, jolloin näen, että kokonaisuutena tämä on hyvin tasapainoinen ja kestävä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

16.20 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te toistatte, ministeri, jatkuvasti nämä vahvat perustelut. Jostain syystä ne eivät tosiaan edes oman puolueenne naisjärjestöä vakuuta.

Ymmärrän periaatteen tasolla tämän ajatuksen siitä, että tuodaan joustoja, että on helpompaa työllistää. Usein asiassa viitataan Tanskan malliin, joustoturvaan, flexicurityyn,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

mutta tämä hallitushan on systemaattisesti ja määrätietoisesti tehnyt vain sitä jouston toista puolta ja heikentänyt koko ajan työntekijöiden, palkansaajien, asemaa työmarkkinoilla. Tämä on ollut systemaattinen linja läpi tämän hallituskauden.

Arvoisa hallitus ja työministeri Marttinen, haluaisin kuulla oikeastaan vastaukset kahteen kysymykseen: Miten te näette, että te voisitte tehdä sitä toista puolta tästä joustavuudesta, vahvistaa sitä palkansaajan asemaa, jotta meillä olisi reilut ja tasa-arvoiset työmarkkinat? Ja toisekseen, jos te ette ole valmiita perumaan tätä, niin oletteko te edes valmiita vähän järjeistämään tätä teidän esitystänne?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.21 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustaja Harjanteelle hyvin rakentavasta otteesta, niin kuin teillä myös tapana tässä salissa on ollut.

Mitä me tarjoamme? Ennen kaikkea siis sitä, että jos on käynyt näin, että on jäänyt työttömäksi, niin tarvitaan monia eri asioita: tarvitaan työllisyyspalveluiden tukea ja apua. Tämän vuoden alusta lukien olemme muuttaneet lainsäädäntöä niin, että alueilla voidaan entistä paremmin arvioida sitä, mille työttömille työnhakijoille on järkevää ohjata enemmän panostusta, enemmän palveluita, ja nähdäkseni tämä tilanne auttaa erityisesti pidempään työttömänä olevien ihmisten asemaa. Olemme keventäneet myös merkittävästi palkansaajien verotusta. Se on minusta oikein, koska nimenomaan he ovat itse nämä rahansa ansainneet, ja on tärkeää myös tukea taas vastaavasti sitä, että työssäkäynnin kannustimia voidaan parantaa.

Mutta totta kai on selvää, että meidän täytyy tehdä vielä paljon lisää. Me tulemme myös parantamaan työttömyysturvalla opiskelun mahdollisuuksia. On tärkeää myös pitää huolta siitä, että myös työttömyysaikana sitä omaa osaamista voi kehittää, jotta taas vastaavasti sitten se mahdollisuus työllistyä paranee.

Totta kai on selvää, että minä olen esitellyt tämän esityksen eduskunnalle, tämä on tällä hetkellä käsittelyssä tuolla valiokunnassa ja valiokunta tarkastelee, onko syytä tehdä joitakin täsmennyksiä tähän esitykseen. Se on normaalia lainsäädäntötyötä, ja siihen en halua tässä kohtaa ottaa kantaa, vaan kysymys on nyt siitä, miten eduskunta taas viisaudessaan toimii.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Berg, olkaa hyvä.

16.23 Kim Berg sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työskentelin itse aiemmin naisvaltaisella alalla yli kaksikymmentä vuotta, josta yli kymmenen henkilöstön edustajana. Pääluottamusmiehenä olin mukana voittamassa useita oikeustapauksia, joissa työnantajan todettiin syyllistyneen raskaus syrjintään. Olen siis nähnyt varsin hyvin, että etenkin naisvaltaisella alalla määräaikaisiin työsuhteisiin liittyy valitettavan paljon syrjintää, eli kyse ei ole mistään marginaali-ilmiöstä.

Hallituksen esitykseen laillistaa perusteettomat määräaikaisuudet liittyy nyt suuri riski, että tämä tilanne pahenee entisestään. Esitys tulee lisäämään naisten epävarmuutta työelämässä ja heikentää valitettavasti entisestään uskoa tulevaisuuteen. Ministeri Marttinen, pääministeri Orpo on puhunut paljon luottamuksen kasvattamisesta: eikö tämä esitys taas päinvastoin vähennä varsinkin nuorten naisten luottamusta tulevaisuuteen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.24 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aloitan taas vastaukseni viittaamalla uusimpaan nuorisobarometriin ja sen lukuihin. Aivan valtaosa nuorista kokee siis tällä hetkellä epävarmuutta tämän työmarkkinatilanteen vuoksi, ja silloin nimenomaan se, jos työtä ei ole lainkaan, luo kaikista eniten toivotonmuutta ja epävarmuutta meidän nuorille. Sen takia nimenomaan niiden polkujen rakentaminen työelämään meidän nuorille on parasta lääkettä myös siihen, että heillä on myös parempi luottamus tulevaisuuteen ja he kokevat, että sen opiskelun jälkeen heille löytyy oma paikka meidän työelämässä ja tässä maassa, että sen oman elämän voi ankkuroida minnepäin Suomea vain, pääsee aloittamaan vastaavasti sen työelämän, toivottavasti perustamaan perheen ja vakiinnuttamaan oman asemansa. Tämä on äärimmäisen tärkeä asia.

Vakuutan teille, hyvät kansanedustajat, että tämän maan hallitus tekee kaikkensa, jotta nuorten luottamusta tulevaisuuteen voidaan vahvistaa. Nimenomaan työllistytminen, työelämään pääsy, on yksi kaikkein keskeisimmistä keinoista, ja tähän työhön me keskitymme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

16.26 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin tuo tällä viikolla julkaistu nuorisobarometri kertoo, ettei nykynuorilla ole tulevaisuudenuskoa. Nykynuoret ovat eläneet kriisistä toiseen, ja minusta on todella hälyttävää, että nuoret säästävät omien sanojensa mukaan tulevaisuuden eläkkeisiin eivätkä esimerkiksi ensiasuntoon. Nyt te olette, ministeri Marttinen, tällä esityksellä lisäämässä nuorten epävarmuutta työelämässä säätämällä näistä määräaikaista työ sopimuksista. Te aivan suoraan arvioitte tässä omassa hallituksen esityksessä, että tällä voi olla vaikutuksia raskaus-syrjinnän lisääntymiseen työmarkkinoilla, mutta katsotte toki tämän vaikutuksen vähäiseksi, sillä se vaikuttaa lähinnä naisiin.

Arvoisa ministeri Marttinen, tuossa edellisessä puheenvuorossanne puhuitte perheen perustamisesta. Ajatteletko te, että tämän teidän esityksenne myötä suomalaiset nuoret saavat toivoa [Puhemies koputtaa] ja uskoa perheen perustamiseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.27 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minun on pakko nyt tarttua tähän, mitä edustaja toi esille. Viittasitte näihin hallituksen esityksen vaikutusarviointeihin. Olen sanonut sen jo aikaisemmin, mutta totean uudelleen: Tämä muotoilu, mikä on ollut tässä vaikutusarvioinnissa, on täysin epäonnistunut. Olen pahoitellut myös ministeriöni puolesta tätä virkavalmistelussa tehtyä erhetä. Virke on katkottu, mutta se ei poista sitä, että jos jää epäselvyyttä, niin totta kai minun ministeriöni kantaa siitä vastuun, ja pahoittelen sitä, koska missään tapauksessa me emme vähättele naisten työmarkkina-asemaa ja niitä ongelmia, mitä naiset ja erityisesti nuoret naiset voivat tällä hetkellä työelämässä kohdata.

Samaan aikaan korostan edelleen, hyvät kansanedustajat, sitä, että tasa-arvolain muutoksilla tullaan kiristämään monelta osin lainsäädäntöä. Ne liittyvät osin myös kanne-oikeuksiin. Edustaja Berg, tunnette hyvin taas vastaavasti siellä olevat ongelmat. Työnanta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

jien selvitysvelvollisuutta tullaan laajentamaan, vaikka niissä tilanteissa, joissa työntekijä on raskaana ja työsuhde päättyy. Teemme siis merkittävästi toimenpiteitä, [Puhemies koputtaa] joissa näihin esille nousseisiin ongelmakohtiin päästään tehokkaasti puuttumaan. Olemme siihen [Puhemies koputtaa] täysin sitoutuneita.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.28 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On pakko korjata tämä tulkinta. Näitten pätkätöiden, joista tässä perusteettomista määräaikaista puhuttaessa puhutaan, jälkeen voi myös tarjota perustellusta syystä määräaikaista työsuhdetta. Jos tuo on se tulkinta, mitä ministeri äsken sanoi, niin me mielihyvin otamme sen vastaan, sen, että se koskee vain toistaiseksi voimassa olevia työsuhdetta — se ei valitettavasti näy täällä lakiesityksessä.

Orpon hallitus on heikentänyt työntekijöiden työsuhdeturvaa, romuttanut ansiosidonnaisen turvan, leikannut sosiaaliturvaa, vaikeuttanut työnaikaista opiskelua, heikentänyt työllisyyttä ja lisännyt työttömyyttä, ja sama kuritus jatkuu tässä lakiesityksessä: lisätään epävarmuutta erityisesti nuorille, naisille määräaikaista työsuhdetta lisäämällä.

Työpaikat syntyvät tarpeesta työllistää, kulutuksen kasvusta, palvelutarpeesta, investoinneista. Ensin pitää olla syy palkata ihminen. Arvoisa ministeri Marttinen, tulosten perusteella olisi korkea aika tarkistaa linjaanne ja keskittyä [Puhemies koputtaa] työpaikkojen synnyttämiseen tällaisten lakiesitysten sijaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — En ole varma... [Lauri Lyly: Eikö niin?] — No niin, nyt siinä oli kysymys. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.30 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, kiitoksia! Löytyihän sieltä myös kysymys, johon voi tarttua.

Edustaja Lyly, arvostan teidän hyvin pitkää kokemusta ja kaikkia niitä keskusteluita, mitä saan kanssanne käydä, mutta haluan kuitenkin muistuttaa, että valtiovallan tehtävänä ei ole luoda työpaikkoja tähän maahan, vaan se tehtävä kuuluu suomalaisille yrityksille. Meidän tehtävä on luoda edellytyksiä suomalaisille yrityksille, jotta he taas pärjäävät tässä kovassa kilpailussa, jotta he löytävät itselleen sopivia työntekijöitä ja jotta meidän yritykset voivat kasvaa ja kehittää toimintaansa, ja siihen työhön tämä hallitus keskittyy täysimääräisesti. Me teemme hyvin laajasti verotukseen, normien purkuun, luvituksen helpottamiseen tai vaikka työmarkkinauudistuksiin liittyviä uudistuksia ja jatkamme sitä, koska työ on eittämättä pahasti kesken.

Olen samaa mieltä teidän kanssanne siitä, että pitää olla se syy palkata, totta kai, mutta olennaista on katsoa myös sitä, että kun valtaosa meidän yrityksistä on kooltaan hyvin pieniä, niin meidän täytyy pystyä laskemaan kynnystä työntekijän palkkaamiseen, ja se on nyt tässä se keskeinen tavoite.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.31 Sofia Virta vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aika absurdia, että te sanotte, että te ette vähättele sitä nuorten naisten kokemaa raskaus- ja perhevapaasyrjintää tai muuta, mitä työelämässä tapahtuu, kun samaan aikaan, arvon ministeri, juuri te ajat-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

te läpi lakia, joka asiantuntijoiden mukaan lisää riskiä raskaus- ja perhevapaasyrjinnälle. Sitten te perustellette, että teidän pitää seistä yritysten puolella, jotta yritykset uskaltavat työllistää. Totta kai. Mutta kun tämän voisi tehdä samaan aikaan, kun te seisoisitte suomalaisten hoitajien, opettajien ja varhaiskasvattajien puolella. Te kun olisitte voinut rajata tämän lain koskemaan vaikka sitten edes vain niitä pk-yrityksiä. Nyt se on ulotettu myös julkiselle sektorille, myös kaikkein suurimmille työnantajille.

Kysynkin teiltä, arvon ministeri: oletteko te sitä mieltä, että asiantuntijat ovat väärässä, kun he sanovat, että tällä lailla on riski lisätä nuorten naisten kokemaa raskaus- ja perhevapaasyrjintää, kyllä vai ei?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.32 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Virta, minä suhtaudun hyvin vakavasti kaikkeen asiantuntijatietoon, jota vastavasti valmistelussa on tuotu esille. Ymmärrän hyvin sen, että tässä joudutaan tasapainoilemaan aika hankalassa tilanteessa, toisaalta sen osalta, miten voidaan helpottaa sitä, että meidän nuoret pääsevät kiinni siihen ensimmäiseen työpaikkaan, ja taas toisaalta sen osalta, miten muuten me voimme pitää huolta meidän tasa-arvoisesta työelämästämme, joka on äärimmäisen tärkeä asia kaikkienensa. On totta — kun on tullut esille myös kritiikkiä siltä osin tätä esitystä kohtaan — että samaan aikaan ministeri Grahn-Laasosen kanssa olemme valmistelleet hyvin samassa juoksussa muita kiristyksiä tasa-arvolainsäädäntöön, joilla taas voidaan vastata osaltaan tähän esille nousseeseen kritiikkiin, joka koskee vaikka kanneoikeutta tai vuokratyösuhteessa olevien työntekijöiden asemaa, muun muassa. On erittäin tärkeää, että samalla päästään puuttumaan näihin kysymyksiin.

Eli en missään tapauksessa suhtaudu vähäpätöisesti siihen kritiikkiin, [Puhemies koputtaa] mitä hanketta kohtaan on esitetty, mutta samaan aikaan olemme hakeneet määrätietoisesti ratkaisuja, [Puhemies koputtaa] jotta näihin ongelmiin päästään puuttumaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.33 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa oli pitkään, vuosia, kohtalaisen yhteinen käsitys siitä, että työelämän perusteettomia määräaikaissuuksia haluttiin ehkäistä, koska nähtiin, että perusteettomilla pätkätoilla on kielteisiä vaikutuksia. Se luo työelämän epätasa-arvoa. Se lisää epävarmuutta, lisää epävarmuutta erityisesti nuorilla ja aivan erityisesti nuorilla naisilla. Se lisää raskaus- ja perhevapaasyrjintää.

Tämän hyvän kehityksen, tämän yhteisen tahtotilanteen, työministeri Marttinen, aiotte nyt kääntää. Aiotte kääntää kehityksen taaksepäin, kelloa taaksepäin, asiantuntijoiden näkemyksistä huolimatta ja, mikä merkille pantavinta, suomalaisten naisten näkemyksistä huolimatta. Kaikkien puolueiden poliittiset naisjärjestöt ovat asettuneet tätä esitystä vastaan ja vaativat teitä palauttamaan tämän lakiesityksen, Perussuomalaisista Naisista vihreisiin, Kokoomusnaisista Demarinaisiin. Naisten näkemys on selkeä. Me emme suostu olemaan hiljaa ja vain vastaanottamaan tätä esitystä, vaan vaadimme palauttamaan tämän. [Puhemies koputtaa] Ministeri Marttinen, aiotteko te kävellä suomalaisten naisten yksimielisen näkemyksen yli?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.35 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minä haluan pitää, edustaja Tuppurainen, huolta siitä, että kaikilla suomalaisilla riippumatta siitä, ovatko he miehiä tai naisia, minkä ikäisiä he ovat, missä päin Suomea he asuvat, on jatkossa enemmän mahdollisuuksia päästä töihin kuin tällä hetkellä. Se on kaikista tärkein asia, minkä takia näitä uudistuksia viedään eteenpäin.

Kuten totesin aikaisemmin, hallitus ei tule vetämään tätä esitystä pois eduskunnasta, mutta samaan aikaan suhtaudun äärimmäisen vakavasti ja olen kuunnellut hyvin tarkkaan naisjärjestöjen esille nostamia huolia. Ja kuten totesin, eduskunnassa valiokunnalla on totta kai mahdollisuus esittää täsmennyksiä tähän esitykseen. Olemme käyneet keskustelua jo tällä hetkellä valiokunnan kanssa. Tämä on normaalia prosessia, ja totta kai kuuntelen erittäin tarkalla korvalla, minkäkaltaisia asioita nousee esille, ja totta kai olen valmis työskentelemään eduskunnan kanssa tämänkin lakihankkeen osalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

16.36 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa häiritsee nyt se, että tässä puhutaan kahdesta eri asiasta samaan aikaan.

On aivan totta, että meillä on todella paljon perusteltuja määräaikaista työsuhteita. Niiden määrä on kasvanut, ne koskevat nuoria, ne koskevat naisia ja niitä on erityisesti julkisella sektorilla. Joka ikinen meistä, joka on jossakin kunnan hallinnossa tai hyvinvointialueiden hallinnossa, voi sille asialle tehdä. Voidaan ottaa käyttöön esimerkiksi sijaispankkeja, joilla niille ihmisille, jotka jatkuvasti toimivat töissä esimerkiksi hoiva-alalla tai koulutuksen parissa mutta tekevät tällaisia sijaistöitä, tarjotaan vakituisia työsuhteita. Tämä on täysin mahdollista, ja jokainen meistä voi viedä sitä asiaa eteenpäin. Toivotaan, että viedään eteenpäin.

Mutta tässä ehdotuksessa on kyse nyt siitä, miten sitä työllistämisen kynnystä alennetaan. Ihmettelen, kun kaikkein suurin ongelma tällä hetkellä Suomessa on se, ettei ole riittävästi avoimia työpaikkoja, kuinka sitä nimenomaan vastustetaan, että sitä pyritään edistämään. Eikö tämä keskustelu olekin ihmeellistä? [Välihuutoja vasemmalta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.37 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Niin, kyllä itse myös hämmästelen sitä, miten juuri tämä meidän nuorten huoli ei tunnu oppositiosta nousevan yhtään sen paremmin esille. [Välihuutoja vasemmalta] Olen tuonut esille voimakkaasti eri keinoja, joilla tämän maan hallitus pyrkii vastaamaan siihen nuorten huoleen: työllistymisaseteli, työmarkkinuudistukset, nimenomaan se, että työuran alussa olevat, joiden asema työmarkkinoilla on joka tapauksessa kaikista haastavin, saavat sen jalan sinne työelämän oven väliin, pääsevät siihen ensimmäiseen oman alan työpaikkaan, pääsevät rakentamaan omaa työuraa. Ja kun tiedämme myös sen, että sen jälkeen kuitenkin hyvin merkittävä osa, yli 50 prosenttia, määräaikaissessa työsuhteessa työskentelevistä siirtyy joka tapauksessa myös tutkimusten mukaan vakituisen työsuhteeseen, niin on aivan päivänselvä asia, että näillä muutoksilla on vaikutusta siihen, miten nuorten työuraa ja sitä polkua työelämään päästään rakentamaan. Pidän erittäin, erittäin tärkeänä meidän

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

nuorten kannalta, että voimme luoda heille paremman luottamuksen tulevaisuuteen, [Puhemies koputtaa] ja tämä on taas vastaavasti yksi keino, jolla kynnystä luoda uusia työpaikkoja Suomeen voidaan alentaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.38 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten heikon työllisyystilanteen takana on, voi sanoa, jopa ennätyksellisen heikko työllisyystilanne Suomessa, ja se johtuu epävarmuudesta ja epäluottamuksesta, joita muun muassa tämä hallitus on lisännyt omilla päätöksillään. Nyt teidän lääkkeenne tähän siis on lisätä entisestään epävarmuutta työelämässä. Nämä kaikki heikennykset ja leikkaukset, joita olette tehneet, ovat juuri osaltaan se syy, minkä takia Suomi on tässä jamassa, ja nyt te tarjoatte lisää tätä samaa lääketta. Ja kun katsoo tuloksia, nuorten työttömyys on ylittänyt jo korona-ajan, joten toivoisi, että sieltä työkalupakista löytyy jotain muutakin.

Arvoisa puhemies! Ministeri tässä antoi ikään kuin ymmärtää, että tämä tasa-arvo tässä paranee, mutta jätätte kertomatta, että eikös siinä teidän omassa esityksessä todeta, että tässä on suuri riski, että tämä teidän esitys siis lisää — ei vähennä vaan lisää — raskaus- ja perhevapaasyrjintää. Ja jos kerran olisi näin, että tämä tilanne parantaa tasa-arvoa, niin eivät kai tässä Suomen naiset olisi liikkeellä niin vahvasti. [Puhemies koputtaa] Aiotteko todella sulkea korvanne jopa teidän omilta naisjärjestöiltä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.40 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän sen, että tässä salissa tehdään politiikkaa, [Välihuutoja vasemmalta] mutta en hyväksy sitä, edustaja Lindtman, että vääristelette, mitä täällä olen sanonut. Totesin, että kun otetaan huomioon tämän lainsäädännön vaikutukset ja samaan aikaan tehtävät tasa-arvo-lain kiristykset, niin se kokonaisuus on tasapainoinen. Näin totesin tässä salissa kaikkineensa. Aiempi hallitus ei puuttunut tasa-arvolakiin millään tavalla. Me avaamme nyt lainsäädännön, me teemme niitä muutoksia, joilla nimenomaan voidaan parantaa naisten asemaa työelämässä. Toin näitä jo aiemmin esille. Nimenomaan kanneaikaa tullaan pidentämään, vuokratyötä tekevien työntekijöiden asemaa tullaan parantamaan, ja selvitysvelvollisuus työnantajille tulee kiristymään. Nämä ovat konkreettisia ehdotuksia siitä, millä tavalla me haluamme puuttua perhe- ja raskausvapaasyrjintään, johon suhtaudumme äärimmäisen kriittisesti. Jo tällä hetkellä tuo syrjintä on laitonta lainsäädännössä. On totta, että meillä on edelleen näitä ongelmia, joihin täytyy määrätietoisesti pystyä puuttumaan, [Puhemies koputtaa] mutta me olemme täysin sitoutuneita torjumaan tätä ilmiötä Suomessa.

Kysymyksen käsittely päättyi.